

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/546/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210396
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3512210396.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 10C/251/2012-185 zo dňa 05.02.2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

V záhlaví identifikovaným uznesením súd prvého stupňa zastavil dovolacie konanie a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie, ktoré po právnej stránke odôvodnil ust. § 5 ods. 1 písm. a), § 10 ods. 1 a 3 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len zákon o súdnych poplatkoch) a ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., založil na tom skutkovom základe, že v predmetnej veci bolo o návrhu navrhovateľa rozhodnuté rozsudkom č.k. 10C/251/2012 - 77 zo dňa 19.11.2013, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/308/2014 - 11 zo dňa 20.08.2014, pričom proti rozsudku odvolacieho súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote dovolanie. Keďže spolu s dovolaním navrhovateľ nezaplatil súdny poplatok, bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 40,- eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy a poučený o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku. Právny zástupca navrhovateľa predmetnú výzvu prevzal dňa 02.09.2014, napriek uvedenému však súdny poplatok v stanovenej lehote nezaplatil. Vychádzajúc z uvedeného konštatoval, že jednou z procesných podmienok konania je aj splnenie poplatkovej povinnosti navrhovateľom a nakoľko navrhovateľ túto podmienku nespĺnil a poplatok v súdom stanovenej lehote nezaplatil, poukazujúc na ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch konanie o dovolanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Vychádzajúc zo znenia pol. č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súd prvého stupňa vyrubil súdny poplatok, dôvodil, že spoplatneniu podľa tejto položky podlieha len podanie návrhu na náhradu škody, a nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Súdu prvého stupňa vytýkal, že svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a navrhovateľ, ktorý podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané dovolanie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. marca 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007. Mal za to, že v prílohe zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania proti rozhodnutiu súdu o návrhu na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že navrhovateľovi bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemá. Ďalej zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené, v opačnom prípade dochádza k zásahu zo strany štátu do základného práva účastníka na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale rovnako tak k porušeniu čl. 12 ods. 1 a 13 ods. 1 písm. a) ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Na podporu svojej argumentácie spomenul nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22. marca 2006. V nadväznosti na uvedené uviedol, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2 a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Okrem toho v danom prípade bol návrh podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., preto bolo podľa jeho názoru v súvislosti s podaným dovolaním potrebné aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy uvedené konanie bolo od poplatku vecne oslobodené. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu považoval za zrejmé, že u neho neexistuje legálna povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, preto ani nemôže existovať dôvod na zastavenie konania pre nesplnenie neexistujúcej povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Vzhľadom na to žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť, pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje a na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné:

Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa ust. § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch (v znení účinnom do 30. 09. 2012), od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. To platí i pre dovolanie.

Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania,

vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Podľa ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že o návrhu navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., bolo meritórne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10C/251/2012 - 77 zo dňa 19.11.2013 tak, že návrh na začatie konania bol aj spolu s návrhom navrhovateľa na prerušenie konania v celom rozsahu zamietnutý a odporcovi nebola priznaná náhrada trov konania. Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie a Krajský súd v Trenčíne napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil rozsudkom č.k. 17Co/308/2014-11 zo dňa 20.08.2014. Dňa 06.11.2014 bolo súdu prvého stupňa doručené dovolanie navrhovateľa proti citovanému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, v nadväznosti na čo súd prvého stupňa výzvou zo dňa 19.12.2014, doručenou dňa 29.12.2014, vyzval navrhovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za podanie dovolania vo výške 40,- Eur. Na túto výzvu reagoval navrhovateľ podaním odvolania a nakoľko súdom prvého stupňa stanovenú poplatkovú povinnosť v určenej lehote nespĺnil, napadnutým uznesením bolo dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavené.

Po preskúmaní veci dospel odvolací súd k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa treba za daných procesných okolností jednoznačne považovať za vecne správne, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ využil svoje právo podať mimoriadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, na základe čoho bol v súlade s citovanou procesnoprávnou úpravou zákona o súdnych poplatkoch súdom prvého stupňa riadne vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku v lehote 10 dní od doručenia výzvy spolu pri súčasnom poučení o následkoch nezaplatenia poplatku, avšak napriek uvedenému svoju poplatkovú povinnosť v stanovenej lehote a ani do okamihu vydania napadnutého rozhodnutia nespĺnil. Súdu prvého stupňa pritom nepochybne vzniklo oprávnenie a zároveň aj povinnosť vyrubiť navrhovateľovi súdny poplatok za podané dovolanie, keďže toto smerovalo proti meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, pričom v prípade jeho nezaplatenia poplatníkom mu s poukazom na ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch neostávalo iné, než konanie o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20.08.2014 zastaviť.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní odvolací súd nepovažoval za opodstatnené. Pokiaľ ide o výzvu súdu prvého stupňa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, ktorú navrhovateľ neúčinne napadol odvolaním, odvolací súd túto považuje za výsledok správneho procesného postupu súdu prvého stupňa. Je totiž nepochybné, že v preskúmvanej veci navrhovateľ využil svoje právo podať proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej mimoriadny opravný prostriedok v zákonom stanovenej lehote, s čím zákon o súdnych poplatkoch v zmysle ust. § 5 ods. 1 písm. a) ex lege spája vznik poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, za ktorého treba s poukazom na ust. § 2 ods. 4 citovaného zákona považovať toho, kto podal dovolanie. Poplatková povinnosť by podľa tohto ustanovenia nevznikla odvolateľovi výlučne za predpokladu, že by bol v dovolacom konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov, čo z obsahu spisu súdu prvého stupňa nevyplýva. Zákom č. 286/2012 Z.z. bolo s účinnosťou od 01.10.2012 vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, čoho dôsledkom je v tejto súvislosti skutočnosť, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté po nadobudnutí účinnosti tejto novelizácie sa poplatky vyberajú podľa aktuálne účinných predpisov (§ 18ca zákona o súdnych poplatkoch a contrario). Na základe uvedeného treba dospieť jednoznačne k záveru, že navrhovateľovi podaním dovolania dňa 27.10.2014 vznikla poplatková povinnosť a úlohou súdu prvého stupňa bolo vyrubiť mu výzvou súdny poplatok podľa príslušnej položky sadzobníka, k čomu aj pristúpil. S názorom navrhovateľa, že spoplatneniu podľa položky č. 7a podlieha len podanie návrhu na náhradu škody a súd prvého stupňa tak svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, ak tento vyrubil aj za podanie dovolania, odvolací súd nemôže súhlasiť a poukazuje na znenie samotného zákona o súdnych poplatkoch, ktorý podanie dovolania (vo veci samej) v ust. § 5 ods. 1 písm. a) priamo spája so vznikom poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, teda toho, kto odvolanie podal, a to vychádzajúc z ust. § 6 ods. 2 vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (za konanie na prvom stupni). Pritom platí, že poplatok za podané dovolanie sa stanovuje podľa sadzobníka platného a účinného v čase podania dovolania a zásada rovnakej sadzby bola zachovaná aj v tomto prípade, keď v rovnakom čase podaný návrh na začatie konania by bol spoplatnený sumou podľa rovnakej sadzby

ako podané dovolanie navrhovateľa odhliadnuc od toho, že za iniciovanie konania na dovolacom súde sa vyberá poplatok v dvojnásobnej výške.

Ak by sa akceptovala právna úvaha navrhovateľa o striktnej definícii spoplatneného úkonu v sadzobníku súdnych poplatkov, založená podľa všetkého na tom, že položka č. 7a neobsahuje doslovnú zmienku (poznámku) o okolnostiach vyrubenia poplatku v prípade podania dovolania, potom by došlo k obchádzaniu vyššie citovaných ustanovení a súdny poplatok by nebolo možné vyrubiť za využitie práva podať mimoriadny opravný prostriedok proti meritórnemu rozhodnutiu v celej rade osobitných konaní, ktoré nespádajú pod položku č. 1, na ktorú poukázal navrhovateľ. Uvedené by sotva mohlo byť zámerom zákonodarcu, najmä ak zohľadníme, že súdny poplatok slúži na zabezpečenie úhrady aspoň časti nákladov objektívne vzniknutých v súvislosti s vedením dovolacieho konania iniciovaného poplatníkom na Najvyššom súde SR. V poznámke k spomínanej položke sadzobníka zákonodarca zopakoval skutočnosť, že v odvolacom konaní sa poplatky vyberajú podľa rovnakej sadzby, ako v konaní pred súdom prvého stupňa, právny základ pre vyrubenie súdneho poplatku za podanie dovolania ako všeobecného pravidla však vytvára samotný zákon o súdnych poplatkoch, ktorý následne prostredníctvom svojej prílohy špecifikuje položky spoplatňujúce jednotlivé úkony vrátane prípadných odchýlok. S prihliadnutím na uvedené jeho obrana spočíva v poukazovaní na neprípustnosť analógie legis nemôže obstať. Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, v zmysle ktorej bol návrh podaný pred 01.10.2012 a konanie tak začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., kedy bolo od súdneho poplatku oslobodené, túto odvolací súd rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú. Z ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V preskúmvanej veci však dovolacie konanie, ktoré navrhovateľ inicioval využitím práva podať mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku odvolacieho súdu, začalo dňa 06.11.2014, a to doručením dovolania súdu prvého stupňa. V tomto čase už bol účinný zákon č. 286/2012 Z.z., preto sa navrhovateľ nemôže odvolávať na vecné zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorému konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podliehalo v danom prípade výlučne na prvom stupni.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 a ust. § 151 ods. 1, 2 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi v konaní náhrada trov odvolacieho konania priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.